

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

17 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Diaconu Iurie

Judecători - Cobzac Elena, Țurcan Anatolie, Boico Victor și Craiu Nicolae

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate, de către avocatul Procopciuc Angela în comun cu inculpații Baciú Valentina și Nistor Mihail și de către reprezentantul consiliului municipal Edineț – Gladiniuc Dumitru, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-i pe

Nistor Mihail xxxxx.

Baciú Valentina xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 06.04.2011-28.02.2012;
2. Instanța de apel: 20.04.2012-08.05.2013;
19.12.2013-22.07.2015;
11.07.2016-01.11.2019;
3. Instanța de recurs: 12.07.2013-19.11.2013.
22.10.2015-14.06.2016;
09.01.2020–17.11.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 28 februarie 2012, Nistor Mihail și Baciú Valentina, învinuiți de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.191 alin.(5) și art.332 alin.(1) Cod penal, au fost achitați pe motiv că fapta lor nu întrunește elementele acestor infracțiuni.

1.2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Nistor Mihail este învinuit de organul de urmărire penală că de la 30.01.2001 până la 09.07.2008, activând în calitate de director în cadrul întreprinderii Municipale „Apă Canal” din or. Edineț, fiind numit în această funcție prin decizia Consiliului Municipal Edineț nr. 14 din 30.01.2001, având o serie de atribuții de serviciu prevăzute de Instrucțiunea de serviciu și Statutul întreprinderii Municipale „Apă Canal Edineț”, inclusiv cu gestionarea surselor financiare a întreprinderii, respectarea integrității bunurilor materiale și mijloacelor bănești, evidența completă a mijloacelor bănești, materialelor și mijloacelor fixe, precum și încheierea contractelor necesare pentru activitatea economică normală a întreprinderii, deci cu atribuții cu caracter organizatorico-economic și administrative de dispoziție, fiind în acest mod persoană cu funcție de răspundere în virtutea statutului de director al întreprinderii respective, acționând în mod intenționat și din interes material, folosind situația de serviciu și urmărind scopul

delapidării averii străine în perioada anilor 2007-2008, a organizat și a participat împreună cu contabilă pe materiale a aceleași întreprinderi Baciú Valentina, care concomitent se afla în subordinea sa directă, fiind și în relații de rudenie în calitate de soră, comiterea infracțiunii de delapidare a averii străine în proporții deosebit de mari prin următoarele metode: perfectarea ilegală și neîntemeiată a contractelor de vânzare-cumpărare a materialelor de la persoane fizice, întocmirea fictivă a actelor de achiziție a mărfurilor, întocmirea fictivă a dispozițiilor de plată pentru marfa procurată de achitare prin casa întreprinderii a mijloacelor bănești persoanelor fizice furnizori ai întreprinderii Municipale „Apă Canal” din or. Edineț pentru bunurile materiale și utilajele predate, întocmirea fictivă a facturilor de expediție, documente contabile care servesc drept bază pentru trecerea la cheltuieli a mijloacelor bănești, însă care în realitate nu au fost achitate și primite de către beneficiari, ca rezultat fiind delapidate din casa ÎM „Apă Canal” Edineț mijloace bănești în sumă de 455 353 lei în baza următoarelor documente contabile:

- contractul de vânzare - cumpărare nr.9 din 13.03.2007, încheiat cu cet. Spiridon Veronica, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338249” din 26.03.2007, în sumă totală de 14500 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.58 din 20.12.2007, încheiat cu cet. Chiselev Anatolie, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338288” din 20.12.2007, dispoziția de plată nr.208 din 25.12.2007, în sumă totală de 44896 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.15 din 09.07.2007, încheiat cu cet. Pînzari Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338245M” din 09.07.2007, dispoziția de plată nr.78 din 06.07.2007, în sumă totală de 24281 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.54 din 20.11.2007, încheiat cu cet. Bradu Nichita, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338298” din 26.11.2007, dispoziția de plată nr. 174 din 07.11.2007, în sumă totală de 36975 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.52 din 19.11.2007, încheiat cu cet. Boguțchi Mihail, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338297” din 28.11.2007, dispoziția de plată nr.205 din 20.12.2007, în sumă totală de 18600 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.53 din 20.11.2007, încheiat cu cet. Bunic Tudor, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338299” din 22.11.2007, dispoziția de plată nr.214 din 28.12.2007, dispoziția de plată nr.196 din 28.11.2007, dispoziția de plată nr.199 din 30.11.2007, în sumă totală de 22498 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.32 din 14.09.2007, încheiat cu cet. Zvariș Larisa, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338258” din 15.08.2007, dispoziția de plată nr.650 din 29.12.2007; dispoziția de plată nr.369 din 16.09.2008; dispoziția de plată fără număr și dată, în sumă totală de 9722 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.57 din 20.12.2007, încheiat cu cet. Gridinari Denis, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338287” din 20.12.2007, dispoziția de plată nr.206 din 24.12.2007, în sumă totală de 26799 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.14 din 09.07.2007, încheiat cu cet. Dovbenko Nadejda, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338242” din 27.07.2007, în sumă totală de 20495 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.40 din 10.09.2007, încheiat cu cet. Brudari Galina, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338269” din 23.10.2007, dispoziția de plată nr.156 din 23.10.2007, în sumă totală de 18375 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare nr.48 din 26.10.2007, încheiat cu cet. Celac Alexei, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338268” din 15.10.2007, dispoziția de plată nr. 168 din 06.11.2007, în sumă totală de 32040 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare nr.17 din 12.06.2007, încheiat cu cet. Hamurari Leonid, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338244” din 21.06.2007, dispoziția de plată nr. 127 din 11.09.2007, în sumă totală de 13904 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare nr.34 din 24.08.2007, încheiat cu cet. Popovschi Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338259” din 24.08.2007, în sumă totală de 6910 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare nr.04 din 12.02.2007, încheiat cu cet. Ciobanii Veniamin, dispoziția de plată nr. 18 din 16.02.2007, în sumă totală de 21555 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare nr.25 din 06.08.2007, încheiat cu cet. Streletchi Ion, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338252” din 06.08.2007, dispoziția de plată nr. 146 din 28.09.2007, în sumă totală de 31500 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare nr.31 din 13.08.2007, încheiat cu cet. Vasilcan Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338257” din 15.08.2007, în sumă totală de 21584 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare nr.41 din 10.09.2007, încheiat cu cet. Cangur Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338267” din 09.10.2007. dispoziția de plată nr.160 din 24.10.2007, în sumă totală de 18375 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare nr.47 din 08.10.2007. încheiat cu cet. Chistruga Ivan, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338265,, din 08.10.2007, dispoziția de plată nr. 198 din 30.11.2007, dispoziția de plată nr. 183 din 26.11.2007, în sumă totală de 3716 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare fără număr din 22.10.2007, încheiat cu cet. Smimova Ludmila, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338270” din dispoziția de plată nr.196 din 29.11.2007, în sumă totală de 15087,44 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare nr.7 din 12.02.2007, încheiat cu cet. Smimova Ludmila, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338230” din 15.02.2007, dispoziția de plată nr.09 din 08.02.2007, în sumă totală de 28419 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare nr. 18 din 12.07.2007, încheiat cu cet. Brineac Măria, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338240” din 18.07.2007, în sumă totală de 25135 lei;
- contractul de vânzare - cumpărare nr.26 din 03.09.2007, încheiat cu cet. Paladi Anatolie, dispoziția de plată nr.141 din 18.09.2007, în sumă totală de 23246 lei;
- factura de expediție seria DT nr. 192413, din 30.11.2007;
- factura de expediție seria DT nr. 192454, din 29.12.2007;
- factura de expediție seria DT nr. 192275, din 28.09.2007;
- factura de expediție seria DT nr. 192274, din 28.09.2007;
- factura de expediție seria DN nr.621699, din 30.07.2007;
- factura de expediție seria DN nr.621547, din 30.03.2007;
- factura de expediție seria DN nr.621658, din 29.06.2007;

- factura de expediție seria DT nr. 192434, din 27.12.2007;
- factura de expediție seria DT nr. 192362, din 30.11.2007;
- factura de expediție seria DN nr.621673, din 29.06.2007;
- factura de expediție seria DN nr.621672, din 29.06.2007.

Astfel, Nistor Mihail a delapidat în total mijloace bănești aflate în administrarea sa prin metodele descrise și cu concursul persoanelor indicate mai sus în sumă totală de 455 353 lei.

În acest mod, Nistor Mihail a fost pus sub învinuire în baza art.191 alin.(5) Cod penal, cu următoarele semne calificative: delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu și în proporții deosebit de mari.

Tot el este învinuit, că activând în aceeași funcție și având aceleași atribuții de serviciu și anume: gestionarea surselor financiare a întreprinderii, respectarea integrității bunurilor materiale și mijloacelor bănești, evidența completă a mijloacelor bănești materialelor și mijloacelor fixe, precum și încheierea contractelor necesare pentru activitatea economică normală a întreprinderii, deci cu atribuții cu caracter organizatorico-economice și administrative de dispoziție, fiind în acest mod persoană cu funcție de răspundere în virtutea statutului de director al întreprinderii respective, acționând în mod intenționat și din interes material, folosind situația de serviciu și urmărind scopul delapidării averii străine în perioada anilor 2007 - 2008, a organizat și a participat împreună cu contabilă pe materiale al aceleași instituții Baciuc Valentina, la perfectarea ilegală și neîntemeiată a contractelor de vânzare cumpărare a materialelor de la persoane fizice, întocmirea fictivă a actelor de achiziții a mărfurilor, întocmirea fictivă a dispozițiilor de plată pentru marfa procurată de achitare prin casa întreprinderii a mijloacelor bănești persoanelor fizice furnizori ai întreprinderii Municipale „Apă Canal” din or. Edineț pentru bunurile materiale și utilajele predate, întocmirea fictivă a facturilor de expediție, documente contabile care au servit drept bază pentru trecerea neîntemeiată la cheltuieli a mijloacelor bănești în sumă de 455 353 lei, documente care nu au fost semnate în realitate de persoanele indicate, mijloacele bănești nu au fost primite de beneficiarii reflectați în ele, iar semnăturile acestora fiind contrafăcute, falsificând astfel prin modalitatea descrisă mai sus următoarele documente contabile:

- contractul de vânzare - cumpărare nr.9 din 13.03.2007, încheiat cu cet. Spiridon Veronica, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338249” din 26.03.2007, în sumă totală de 14500 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.58 din 20.12.2007, încheiat cu cet. Chiseleov Anatolie, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338288” din 20.12.2007, dispoziția de plată nr.208 din 25.12.2007, în sumă totală de 44896 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.15 din 09.07.2007, încheiat cu cet. Pînzari Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338245” din 09.07.2007, dispoziția de plată nr.78 din 06.07.2007, în sumă totală de 24281 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.54 din 20.11.2007, încheiat cu cet. Bradu Nichita, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338298” din 26.11.2007, dispoziția de plată nr. 174 din 07.11.2007, în sumă totală de 36975 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.52 din 19.11.2007, încheiat cu cet. Boguțchi Mihail, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338297” din 28.11.2007, dispoziția de plată nr.205 din 20.12.2007, în sumă totală de 18600 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.53 din 20.11.2007, încheiat cu cet. Bunic Tudor, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338299” din 22.11.2007, dispoziția de plată nr.214 din 28.12.2007, dispoziția de plată nr.196 din 28.11.2007, dispoziția de plată nr. 199 din 30.11.2007, în sumă totală de 22498 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.32 din 14.09.2007, încheiat cu cet.Zvariș Larisa, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338258” din 15.08.2007, dispoziția de plată nr.650 din 29.12.2007; dispoziția de plată nr.369 din 16.09.2008; dispoziția de plată fără număr și dată, în sumă totală de 9722 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr. 57 din 20.12.2007, încheiat cu cet. Gridinari Denis, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338287” din 20.12.2007, dispoziția de plată nr.206 din 24.12.2007, în sumă totală de 26799 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr. 14 din 09.07.2007, încheiat cu cet. Dovbeneo Nadejda, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338242” din 27.07.2007, în sumă totală de 20495 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.40 din 10.09.2007, încheiat cu cet. Brudari Galina, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338269” din 23.10.2007, dispoziția de plată nr.156 din 23.10.2007, în sumă totală de 18375 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.48 din 26.10.2007, încheiat cu cet.Celac Alexei, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr. 338268” din 15.10.2007, dispoziția de plată nr.168 din 06.11.2007, în sumă totală de 32040 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr. 17 din 12.06.2007, încheiat cu cet. Hamurari Leonid, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338244” din 21.06.2007, dispoziția de plată nr.127 din 11.09.2007, în sumă totală de 13904 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.34 din 24.08.2007, încheiat cu cet. Popovschi Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr. 338259” din 24.08.2007, în sumă totală de 6910 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.04 din 12.02.2007, încheiat cu cet. Ciobanu Veniamin, dispoziția de plată nr. 18 din 16.02.2007. în sumă totală de 21 555 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.25 din 06.08.2007, încheiat cu cet. Strelcchi Ion, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338252” din 06.08.2007, dispoziția de plată nr.146 din 28.09.2007, în sumă totală de 31500 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.31 din 13.08.2007, încheiat cu cet. Vasilcan Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338257” din 15.08.2007, în sumă totală de 21584 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.41 din 10.09.2007, încheiat cu cet. Gangur Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338267” din 09.10.2007, dispoziția de plată nr.160 din 24.10.2007, în sumă totală de 18375 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.47 din 08.10.2007, încheiat cu cet. Chistruga Ivan, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338265” din 08.10.2007, dispoziția de plată nr. 198 din 30.11.2007, dispoziția de plată nr. 1 83 din 26.11.2007, în sumă totală de 3716 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare fără număr din 22.10.2007, încheiat cu cet. Smimova Ludmila, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr. 338270” din dispoziția de plată nr. 196 din 29.11.2007, în sumă totală de 1 5087,44 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.7 din 12.02.2007, încheiat cu cet. Smimova Ludmila, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338230” din 15.02.2007, dispoziția de plată nr.09 din 08.02.2007, în sumă totală de 28419 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr. 18 din 12.07.2007, încheiat cu cet. Brineac Măria, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338240” din 18.07.2007, în sumă totală de 25135 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.26 din 03.09.2007, încheiat cu cet. Paladi Anatolie, dispoziția de plată nr. 141 din 18.09.2007, în sumă totală de 23246 lei;

-factura de expediție seria DT nr.192413, din 30.11.2007;

-factura de expediție seria DT nr. 192454, din 29.12.2007;

-factura de expediție seria DT nr. 192275, din 28.09.2007;

-factura de expediție seria DT nr. 192274, din 28.09.2007;

-factura de expediție seria DN nr.621699, din 30.07.2007;

-factura de expediție seria DN nr.621547, din 30.03.2007;

-factura de expediție seria DN nr.621658, din 29.06.2007;

-factura de expediție seria DT nr. 192434, din 27.12.2007;

-factura de expediție seria DT nr. 192362, din 30.11.2007;

-factura de expediție seria DN nr.621673, din 29.06.2007;

-factura de expediție seria DN nr.621672, din 29.06.2007.

În acest mod, **Nistor Mihail** a fost pus sub învinuire în baza art.332 alin.(1) Cod penal, cu următoarele semne calificative: înscrierea de către o persoană cu funcție de răspundere, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material.

Baciu Valentina este învinuită că de la 28.08.1997 până la 04.07.2008, activând în calitate de contabilă pe materiale în cadrul întreprinderii Municipale „Apă Canal” din or. Edineț, fiind numită în această funcție prin ordinul directorului instituției nominalizate nr.97-e din 04.11.1997, având o serie de atribuții de serviciu prevăzute de Instrucțiunea de serviciu, inclusiv cu emiterea zilnică a facturilor pe materiale la sectoare, întreprinderi, organizații și populație, primirea și controlul documentelor primare pe sectoare, pregătirea lor de prelucrare contabilă, prelucrarea dării de seamă pe depozit și verificarea cu cartoteca, prelucrarea rapoartelor materiale pe sectoare și verificarea lor cu depozitul central, prelucrarea documentelor decontărilor cu furnizorii și antreprenorii pentru serviciile acordate și materialele primite, verificarea decontărilor cu furnizorii și antreprenorii, deci cu atribuții cu caracter organizatorico-economic, fiind în acest mod persoană cu răspundere materială în virtutea statutului de contabil pe materiale al întreprinderii respective, acționând în mod intenționat și din interes material, folosind situația de serviciu și urmărind scopul delapidării averii străine, în perioada anilor 2007 - 2008, prin participație cu directorul al aceleași întreprinderi Nistor Mihail xxx în subordinea căruia se afla direct, inclusiv și în relații de rudenie în calitate de soră, a contribuit direct la săvârșirea infracțiunii de delapidare a averii străine în proporții deosebit de mari prin următoarele metode: perfectarea ilegală și neîntemeiată a contractelor de vânzare cumpărare a materialelor de la

persoane fizice, întocmirea fictivă a actelor de achiziții a mărfurilor, întocmirea fictivă a dispozițiilor de plată pentru marfa procurată de achitare prin casa întreprinderii a mijloacelor bănești persoanelor fizice furnizori ai întreprinderii Municipale „Apă Canal” din or. Edineț pentru bunurile materiale și utilajele predate, întocmirea fictivă a facturilor de expediție, documente contabile care servesc drept bază pentru trecerea la cheltuieli a mijloacelor bănești, însă care în realitate nu au fost achitate și primite de către beneficiari, ca rezultat fiind delapidate din casa IM „Apă Canal” Edineț mijloace bănești în sumă de 455 353 lei în baza următoarelor documente contabile:

- contractul de vânzare - cumpărare nr.9 din 13.03.2007, încheiat cu cet. Spiridon Veronica, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338249” din 26.03.2007, în sumă totală de 14500 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.58 din 20.12.2007, încheiat cu cet. Chiseleov Anatolie, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338288” din 20.12.2007, dispoziția de plată nr.208 din 25.12.2007, în sumă totală de 44896 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr. 15 din 09.07.2007, încheiat cu cet. Pînzari Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338245” din 09.07.2007, dispoziția de plată nr.78 din 06.07.2007, în sumă totală de 24281 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.54 din 20.11.2007, încheiat cu cet. Bradu Nichita, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338298” din 26.11.2007, dispoziția de plată nr. 174 din 07.11.2007, în sumă totală de 36975 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.52 din 19.11.2007, încheiat cu cet. Boguțchi Mihail, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338297” din 28.11.2007, dispoziția de plată nr.205 din 20.12.2007, în sumă totală de 18600 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.53, din 20.11.2007, încheiat cu cet. Bunic Tudor, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338299” din 22.11.2007, dispoziția de plată nr.214 din 28.12.2007, dispoziția de plată nr. 196 din 28.11.2007, dispoziția de plată nr. 199 din 30.11.2007, în sumă totală de 22498 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.32 din 14.09.2007, încheiat cu cet.Zvariș Larisa, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338258” din 15.08.2007. dispoziția de plată nr.650 din 29.12.2007; dispoziția de plată nr.369 din 16.09.2008; dispoziția de plată fură număr și dată, în sumă totală de 9722 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.57 din 20.12.2007, încheiat cu cet. Gridinari Denis, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338287” din 20.12.2007, dispoziția de plată nr.206 din 24.12.2007, în sumă totală de 26799 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.14 din 09.07.2007, încheiat cu cet. Dovbenko Nadejda, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338242” din 27.07.2007, în sumă totală de 20495 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.40 din 10.09.2007, încheiat cu cet. Brudari Galina, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338269” din 23.10.2007, dispoziția de plată nr.156 din 23.10.2007, în sumă totală de 18375 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.48 din 26.10.2007, încheiat cu cet. Celac Alexei, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338268” din 15.10.2007, dispoziția de plată nr. 168 din 06.11.2007, în sumă totală de 32040 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.17 din 12.06.2007, încheiat cu cet. Hamurari Leonid, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338244” din 21.06.2007, dispoziția de plată nr. 127 din 11.09.2007, în sumă totală de 13904 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.34 din 24.08.2007, încheiat cu cet. Popovschi Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338259” din 24.08.2007, în sumă totală de 6910 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.04 din 12.02.2007, încheiat cu cet. Ciobanu Veniamin, dispoziția de plată nr. 18 din 16.02.2007, în sumă totală de 21555 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.25 din 06.08.2007, încheiat cu cet. Strelețchi Ion, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338252” din 06.08.2007, dispoziția de plată nr. 146 din 28.09.2007, în sumă totală de 31500 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.31 din 13.08.2007, încheiat cu cet. Vasilcan Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338257” din 15.08.2007, în sumă totală de 21584 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.41 din 10.09.2007, încheiat cu cet. Gangur Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338267” din 09.10.2007, dispoziția de plată nr. 160 din 24.10.2007, în sumă totală de 18375 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr. 47 din 08.10.2007, încheiat cu cet. Chistruga Ivan, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr. 338265” din 08.10.2007, dispoziția de plată nr. 198 din 30.11.2007, dispoziția de plată nr. 183 din 26.11.2007, în sumă totală de 3716 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare fără număr din 22.10.2007, încheiat cu cet. Smirnova Ludmila, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338270” din dispoziția de plată nr. 196 din 29.11.2007, în sumă totală de 1 5087.44 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.7 din 12.02.2007, încheiat cu cet. Smirnova Ludmila, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338230” din 15.02.2007, dispoziția de plată nr.09 din 08.02.2007, în sumă totală de 28419 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr. 18 din 12.07.2007, încheiat cu cet. Brineac Măria, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338240” din 18.07.2007, în sumă totală de 25135 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.26 din 03.09.2007, încheiat cu cet. Paladi Anatolie, dispoziția de plată nr.141 din 18.09.2007, în sumă totală de 23246 lei.

- factura de expediție seria DT nr. 192413, din 30.11.2007;

- factura de expediție seria DT nr. 192454, din 29.12.2007;

- factura de expediție seria DT nr. 192275, din 28.09.2007;

- factura de expediție seria DT nr. 192274, din 28.09.2007;

- factura de expediție seria DN nr.621699, din 30.07.2007;

- factura de expediție seria DN nr.621 547, din 30.03.2007;

- factura de expediție seria DN nr.621658, din 29.06.2007;

- factura de expediție seria DT nr. 192434, din 27.12.2007;

- factura de expediție seria DT nr. 192362, din 30.11.2007;

- factura de expediție seria DN nr.621673, din 29.06.2007;

- factura de expediție seria DN nr.621672, din 29.06.2007.

În acest mod, **Baciu Valentina** a fost pusă sub învinuire în baza art.191 alin.(5) Cod penal, cu următoarele semne calificative: delapidarea averii străine, adică însușirea

ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu și în proporții deosebit de mari.

Tot ea este învinuită, că activând în aceeași funcție și având aceleași atribuții de serviciu și anume: emiterea zilnică a facturilor pe materiale la sectoare, întreprinderi, organizații și populație, primirea și controlul documentelor primare pe sectoare, pregătirea lor de prelucrare contabilă, prelucrarea dării de seamă pe depozit și verificarea cu cartoteca, prelucrarea rapoartelor materiale pe sectoare și verificarea lor cu depozitul central, prelucrarea documentelor decontărilor cu furnizorii și antreprenorii pentru serviciile acordate și materialele primite, verificarea decontărilor cu furnizorii și antreprenorii, fiind în acest mod persoană cu răspundere materială în virtutea statutului de contabil pe materiale al întreprinderii respective, acționând în mod intenționat și din interes material, folosind situația de serviciu și urmărind scopul delapidării averii străine, în perioada anilor 2007 - 2008 prin participație cu directorul aceleași întreprinderi, Nistor Mihail, a introdus în contractele de vânzare cumpărare a materialelor de la persoane fizice, actele de achiziții a mărfurilor, dispozițiile de plată pentru marfa procurată de achitare prin casa întreprinderii a mijloacelor bănești persoanelor fizice furnizori ai întreprinderii Municipale „Apă Canal” din or. Edineț pentru bunurile materiale și utilajele predate, facturilor de expediție, date vădit falsificate privitor la achiziția și achitarea prin casa întreprinderii a mijloacelor bănești persoanelor fizice furnizori ai întreprinderii Municipale „Apă Canal” din or. Edineț pentru bunurile materiale și utilajele predate, documente care au servit drept bază pentru trecerea neîntemeiată la cheltuieli a mijloacelor bănești în sumă de 455 353 lei, documente care nu au fost semnate în realitate de persoanele indicate, mijloacele bănești nu au fost primite de beneficiarii reflectați în ele, iar semnăturile acestora fiind contrafăcute, falsificând astfel prin modalitatea descrisă mai sus următoarele documente contabile:

- contractul de vânzare - cumpărare nr.9 din 13.03.2007, încheiat cu cet. Spiridon Veronica, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338249” din 26.03.2007, în sumă totală de 14500 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.58 din 20.12.2007, încheiat cu cet. Chiseleov Anatolie, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338288” din 20.12.2007, dispoziția de plată nr.208 din 25.12.2007, în sumă totală de 44896 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr. 15 din 09.07.2007, încheiat cu cet. Pînzari Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338245” din 09.07.2007,1 dispoziția de plată nr.78 din 06.07.2007, în sumă totală de 24281 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.54 din 20.11.2007, încheiat cu cet. Bradu Nichita, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338298” din 26.11.2007, dispoziția de plată nr. 174 din 07.11.2007, în sumă totală de 36975 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.52 din 19.11.2007, încheiat cu cet. Boguțchi Mihail, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338297” din 28.11.2007, dispoziția de plată nr.205 din 20.12.2007, în sumă totală de 18600 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.53 din 20.11.2007, încheiat cu cet. Bunic Tudor, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338299” din 22.11.2007,

dispoziția de plată nr.214 din 28.12.2007, dispoziția de plată nr. 196 din 28.11.2007, dispoziția de plată nr. 199 din 30.11.2007, în sumă totală de 22498 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.32 din 14.09.2007, încheiat cu cet. Zvariș Larisa, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338258” din 15.08.2007, dispoziția de plată nr.650 din 29.12.2007; dispoziția de plată nr.369 din 16.09.2008; dispoziția de plată fără număr și dată, în sumă totală de 9722 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.57 din 20.12.2007, încheiat cu cet. Gridinari Denis, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338287” din 20.12.2007, dispoziția de plată nr.206 din 24.12.2007, în sumă totală de 26799 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.14 din 09.07.2007, încheiat cu cet. Dovbenko Nadejda, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338242” din 27.07.2007, în sumă totală de 20495 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.40 din 10.09.2007, încheiat cu cet. Brudari Galina, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338269” din 23.10.2007, dispoziția de plată nr.156 din 23.10.2007, în sumă totală de 18375 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.48 din 26.10.2007, încheiat cu cet. Celac Alexei, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338268” din 15.10.2007, dispoziția de plată nr.168 din 06.11.2007, în sumă totală de 32040 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.17 din 12.06.2007, încheiat cu cet. Hamurari Leonid, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338244” din 21.06.2007, dispoziția de plată nr. 127 din 1 1.09.2007, în sumă totală de 13904 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.34 din 24.08.2007, încheiat cu cet. Popovschi Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338259” din 24.08.2007, în sumă totală de 6910 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.04 din 12.02.2007, încheiat cu cet. Ciobanu Veniamin, dispoziția de plată nr.18 din 16.02.2007, în sumă totală de 21555 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.25 din 06.08.2007, încheiat cu cet. Strelețchi Ion, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338252” din 06.08.2007, dispoziția de plată nr.146 din 28.09.2007, în sumă totală de 31500 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.31 din 13.08.2007, încheiat cu cet. Vasilcan Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338257” din 15.08.2007, în sumă totală de 21584 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.41 din 10.09.2007, încheiat cu cet. Gangur Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338267” din 09.10.2007, dispoziția de plată nr.160 din 24.10.2007, în sumă totală de 18375 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.47 din 08.10.2007, încheiat cu cet. Chistruga Ivan, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338265” din 08.10.2007, dispoziția de plată nr. 198 din 30.11.2007, dispoziția de plată nr.183 din 26.11.2007, în sumă totală de 3716 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare fără număr din 22.10.2007, încheiat cu cet. Smirnova Ludmila, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338270” din dispoziția de plată nr. 196 din 29.1 1.2007, în sumă totală de 15087.44 leu;

- contractul de vânzare - cumpărare nr.7 din 12.02.2007, încheiat cu cet. Smirnova Ludmila, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338230” din 15.02.2007, dispoziția de plată nr.09 din 08.02.2007, în sumă totală de 28419 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr. 18 din 12.07.2007, încheiat cu cet. Brineac Măria, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338240” din 18.07.2007, în sumă totală de 25135 lei;

- contractul de vânzare - cumpărare nr. 26 din 03.09.2007, încheiat cu cet. Paladi Anatolie, dispoziția de plată nr.141 din 18.09.2007, în sumă totală de 23246 lei;

-factura de expediție seria DT nr. 192413, din 30.11.2007.

-factura de expediție seria DT nr. 192454, din 29.12.2007.

-factura de expediție seria DT nr. 192275, din 28.09.2007.

-factura de expediție seria DT nr. 192274, din 28.09.2007.

-factura de expediție seria DN nr.621699, din 30.07.2007.

-factura de expediție seria DN nr.621547, din 30.03.2007.

-factura de expediție seria DN nr.621658, din 29.06.2007.

-factura de expediție seria DT nr.192434, din 27.12.2007.

-factura de expediție seria DT nr. 192362, din 30.11.2007.

-factura de expediție seria DN nr.621673, din 29.06.2007.

-factura de expediție seria DN nr.621672, din 29.06.2007.

În acest mod, Baciú Valentina a fost pusă sub învinuire în baza art.332 alin.(1) Cod penal, cu următoarele semne calificative: înscrierea de către o persoană cu funcție de răspundere, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material.

2. Sentința menționată a fost atacată cu apel, de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Serviciul Nord, Pripa Ion, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care de încetat procesul penal în privința lui Nistor Mihail și Baciú Valentina pe art.332 alin.(1) Cod penal din motivul expirării termenului de prescripție și stabilirea pedepsei în baza art. 191 alin.(5) Cod penal pentru Nistor Mihail de 9 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis și pentru Baciú Valentina de 8 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

2.1 În motivarea cerințelor sale procurorul a menționat că, în ședința de judecată vinovăția lui Nistor Mihail și Baciú Valentina în comiterea infracțiunilor incriminate a fost dovedită integral prin totalitatea de probe administrate în cadrul urmăririi penale, prezentate de acuzatorul de stat și examinate în ședința de judecată, făcând referire la declarațiile martorilor D. Gladiniuc, V. Spiridon, I. Șabanov, V. Pînzari, N. Bradu, M. Boguțchi, T. Bunic, D. Gridinari, N. Dovbenco, A. Celac, L. Hamurari, V. Popovschi, V. Ciobanu, M. Vasilcan, V. Gangur, A. Zaboceai, V. Ursu, V. Danilceac, A. Vengher, L. Colenco, V. Botnari, N. Belitei, T. Răzlog, pe care le-a descris și la probele scrise, actul reviziei economico-financiare tematice la IM ”Apă-Canal” Edineț pe perioada 01.01.2005-07.08.2009 nr. 12/62 din 02.11.2009, procesul-verbal de ridicare din 01.12.2009, procesul-verbal de examinare a documentelor din 02.12.2009 și documentele examinate.

Procurorul a indicat, că instanța de fond eronat a neglijat valoarea probantă a tuturor probelor examinate în cadrul ședinței de judecată prezentate de către partea acuzării, fiind totodată dusă în eroare de declarațiile inculpaților și documentele

prezentate întru susținerea poziției de apărare, care nu și-au recunoscut vina și care purtau un caracter de apărare și declarativ, scopul primordial fiind eschivarea de la răspundere penală.

În scopul argumentării sentinței de achitare, instanța de fond în mod nejustificat a redus valoarea probantă a probelor examinate în cadrul ședinței de judecată: declarațiile martorilor, concluziile rapoartelor de expertiză grafoscopice, actul de revizie economico-financiară, inclusiv alte probe.

Procurorul a susținut, că IM „Apă Canal” Edineț este întreprindere care are statut de persoană juridică de drept public și actele ei sunt documente oficiale.

Atât la urmărirea penală, cât și la judecarea cauzei s-a stabilit că inculpații Nistor Mihail și Baciú Valentina au falsificat documentele oficiale, în baza cărora au fost trecute la cheltuieli mijloace bănești în sumă de 455 353 lei. Documentele n-au fost semnate de persoanele indicate, mijloacele bănești n-au fost primite de beneficiari, iar semnăturile lor sunt contrafăcute. Documentele date întrunesc toate calitățile documentului oficial.

Invocă, că inculpata Baciú Valentina la urmărirea penală a recunoscut că a introdus în actele de achiziții date false referitor la achiziția bunurilor. Și inculpatul Nistor Mihail a recunoscut în ședința de judecată că documentele ce se conțin în învinuire conțin date false.

A menționat procurorul, că în ședința de judecată vinovăția inculpaților Nistor Mihail și Baciú Valentina în comiterea infracțiunilor incriminate a fost dovedită integral prin totalitatea de probe administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 mai 2013, a fost admis apelul declarat de procuror, casată total sentința judecătorească Edineț din 28 februarie 2012 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința inculpaților Nistor Mihail și Baciú Valentina pe învinuirea adusă în baza art.332 alin.(1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

Totodată inculpații Nistor Mihail și Baciú Valentina au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, stabilindu-li-se pedepsele după cum urmează:

Nistor Mihail - 9 (nouă) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

Baciú Valentina - 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

4. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 noiembrie 2013, au fost admise recursurile ordinare declarate de avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpaților Nistor Mihail și Baciú Valentina și de către inculpații Nistor Mihail și Baciú Valentina, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 mai 2013, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iulie 2015, apelul procurorului în Procuratura Anticorupție, Serviciul ”Nord”, Ion Pripa, a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iulie 2015 și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2019, a fost admis apelul procurorului, casată total sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre prin care procesul penal de învinuirea lui Nistor Mihail și Baciuc Valentina în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție a răspunderii penale în baza art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal.

Nistor Mihail Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal și condamnat în baza acestei legi la 9 (nouă) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Baciuc Valentina a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal și condamnată în baza acestei legi la 8 (opt) ani de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

7.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond a emis și pronunțat o sentință de achitare nemotivată și neîntemeiată, nesoluționând în deplină măsură chestiunile pe care trebuie să le soluționeze instanța de judecată potrivit art.385 Cod de procedură penală și n-a dat probelor o apreciere corespunzătoare, la justa valoare, în conformitate cu art.93-101 Cod de procedură penală.

În baza examinării și aprecierii probelor instanța de apel a constatat fapta, conform învinuirii aduse prin rechizitoriu, ca fiind comisă și anume că, Nistor Mihail a delapidat în total mijloace bănești aflate în administrarea sa în sumă totală de 455 353 lei.

Astfel, **Nistor Mihail** a comis infracțiunile prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, cu următoarele semne calificative: delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu și în proporții deosebit de mari și art.332 alin.(1) Cod penal, cu următoarele semne calificative: înscrierea de către o persoană cu funcție de răspundere, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material.

La fel, și Baciuc Valentina a comis infracțiunile prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, cu următoarele semne calificative: înscrierea de către o persoană cu funcție de răspundere, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material și art.191 alin.(5) Cod penal, cu următoarele semne calificative: delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu și în proporții deosebit de mari.

7.2. Aceste circumstanțe au fost corect constatate din totalitatea de probe și anume prin: - declarațiile reprezentantului părții vătămate Gladiniuc Dumitru; a martorilor Celac Tamara, Dovbenko Nadejda, Celac Alexei, Vengher Alexandra, Știrbu Tudor; - raportului de audit a perioadei 01.01.2007-31.12.2007; - actul intermediar a reviziei economico-financiare tematice la ÎM „Apă Canal” Edineț nr.12/45 din 14.08.2009; -

actul reviziei economico-financiare tematice la ÎM „Apă Canal” Edineț nr.12/62 din 02.11.2009; - actul de ridicare din 31.07.2009 a documentele contabile; - contractul nr.9 din 13.03.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț M. Nistor și Spiridon Veronica; - actul de achiziție seria AE nr. 338249 din 26.03.2007; - declarațiile lui Spiridon Veronica din 21.10.2009; - raportul de expertizei nr.954 din 04.01.201; - contractul nr.58 din 20.12.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț M. Nistor și Chiseliov Anatolie; - actul de achiziție seria AE nr.338288 din 20.12.2007; - declarația lui Șabanov Ion; -contractul nr.15 din 09.07.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Pînzari Vasili; - actul de achiziție seria AE nr.338245 din 09.07.2007; - dispoziția de plată nr.78 din 06.07.2007; - raportul de expertiză nr.955 din 05.01.2011; - declarațiile lui Pînzari Vasili; - contractul nr.54 din 20.11.2007 semnat de directorul ÎM "Apă Canal” Edineț M.Nistor și Bradu Nichita; - actul de achiziție seria AE nr.338298 din 26.11.2007;- dispoziția de plată nr.174 din 07.11.2007; - declarația lui Bradu Nichita; - raportul de expertiză nr.956 din 05.01.2011; - contractul nr.52 din 19.11.2007 semnat de directorul ÎM ”Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Boguțchi Mihail; - actul de achiziție seria AE nr.338297 din 28.11.2007; - dispoziția de plată nr.205 din 20.12.2007;- raportul de expertiză nr.957 din 06.01.2011; - declarațiile lui Boguțchi Mihail; - contractul nr.53 din 20.11.2007 semnat de directorul ÎM ”Apă Canal” Edineț M. Nistor și Bunic Tudor; - actul de achiziție seria AE nr.338299 din 22.11.2007; - dispozițiile de plată nr.214 din 28.12.2007, 196 din 28.11.2007 și nr.199; - raportul de expertiză nr.958 din 06.01.2011; - declarațiile lui Bunic Tudor; - contractul nr.32 din 14.09.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț M. Nistor și Zvaris Larisa; - actul de achiziție seria AE nr.338258 din 15.08.2007; - dispozițiile de plată nr.650 din 29.12.2007, nr.369 din 16.09.2007 și fără număr; - raportul de expertiză nr.959 din 07.01.2011; - contractul nr. 57 din 20.12.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț M. Nistor și Gridinari Denis; - actul de achiziție seria AE nr.338287 din 20.12.2007; - dispoziția de plată nr.206 din 24.12.2007 ; - raportul de expertiză nr.960 din 08.01.2011; - contractul nr.16 din 09.07.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Dovbenko Nadejda; - actul de achiziție seria AE nr.338242 din 27.07.2007; - raportul de expertiză nr.961 din 08.01.2011; - declarația lui Dovbenko Nadejda; - contractul nr.40 din 10.09.2007 semnat de directorul ÎM ”Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Brudari Galina; - actul de achiziție seria AE nr.338269 din 23.10.2007; - dispoziția de plată nr.156 din 23.10.2007; - raportului de expertiză nr.962 din 09.01.2011; - contractul nr.48 din 26.10.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Celac Alexei; - actul de achiziție seria AE nr.338268 din 15.10.2007; - dispoziția de plată nr.168 din 06.11.2007; - raportul de expertiză nr.963 din 09.01.2011, - declarațiile lui Celac Alexei; - contractul nr.17 din 12.06.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Hamurari Leonid; - actul de achiziție seria AE nr.338244 din 21.06.2007, - dispoziția de plată nr.127 din 11.09.2007; - raportului de expertiză nr.964 din 10.01.2011,- declarațiile lui Hamurari Leonid; - contractul nr.34 din 10.09.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Popovschi Vasile; - actul de achiziție seria AE nr.338259 din 24.08.2007; - raportului de expertiză nr.965 din 11.01.2011; - declarațiile lui Popovschi Vasile; - contractul nr.4 din 12.02.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț

Nistor Mihail și Ciobanu Veniamin; - dispoziția de plată nr.18 din 16.02.2007; - raportului de expertiză nr.966 din 11.01.2011; - declarațiile lui Ciobanu Veniamin; - contractul nr.25 din 06.08(9).2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Strelețchi Ion; - actul de achiziție seria AE nr.338252 din 06.08.2007; - dispoziția de plată nr.146 din 28.09.2007; - raportului de expertiză nr.967 din 13.01.2011; - contractul nr.31 din 10.09.2007 (corectat cu 13 august) semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Vasilcan Vasile; - actul de achiziție seria AE nr.338257 din 15.08.2007; - contractul nr.41 din 10.09.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Gangur Vasile; - actul de achiziție seria AE nr.338267 din 09.10.2007; - dispoziția de plată nr.160 din 24.10.2007; - ,raportului de expertiză nr.968 din 18.01.2011, declarațiile lui Gangur Vasile; - contractul nr.47 din 08.10.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Chistruga Ivan; - actul de achiziție seria AE nr.338265 din 08.10.2007; - dispozițiile de plată nr.198 din 30.11.2007 și nr.183 din 26.11.2007; - raportului de expertiză nr.969 din 21.01.2011; - contractul fără număr din 22.10.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Smirnova Eiudmila; - actul de achiziție seria AE nr.338270 din 25.10.2007; - dispoziția de plată nr.196 din 29.10.2007; - contractul nr.7 din 12.02.2007; - actul de achiziție seria AE nr.338230 din 15.02.2007; - dispoziția de plată nr.9 din 08.02.2007; - contractul nr.18 din 12.07.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Brineac Maria; - actul de achiziție seria AE nr.338240 din 18.07.2007; - contractul nr.26 din 03.09.2007 semnat de directorul ÎM „Apă Canal” Edineț Nistor Mihail și Paladi Anatolie; - dispoziția de plată nr.141 din 18.09.2007; - raportul de expertiză nr.970 din 05.02.2017; - raportului de expertiză nr.953 din 07.01.2011; - facturile de expediție seria DT nr. 192413 din 30.11.2007, seria DT nr. 192454 din 29.12.2007, seria DT nr.192275 din 28.09.2007, seria DT nr.192274 din 28.09.2007, seria DN nr.621699 din 30.07.2007, seria DN nr.621547 din seria DN nr.621658 din 29.06.2007, seria DT nr. 192434 din 27.12.2007, seria DT nr. 192362 din 30.1 1.2007, seria DN nr.621673 din 29.06.2007 și seria DN nr.621672 din 29.06.2007; - actele de ridicare din 05.08.2009 și 12.08.2009 a documentelor primare a contului nr.241 a anilor 2006-2007; - procesul-verbal de examinare a contractelor, actelor de achiziție, dispozițiile de plată și facturile de expediție; - ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 01.12.2009, de la Inspectoratul Fiscal Edineț au fost ridicate ordinele de încasare a numerarului de la T. Bunic, L. Zvaris, A. Chiseliov, V. Grocolovschi, V. Gangur, M. Boguțchi, L. Smirnova, D. Gridinari, M. Frecăuțan, V. Vasilcan, N. Dovbenko, I. Chistruga, V. Pînzari, N. Bradu, și A. Celac și lista persoanelor citate la IF Edineț care au avut tranzacții cu ÎM „Apă Canal” Edineț; - declarațiile reprezentantului părții vătămate Gladiniuc Dumitru; - declarațiile martorului Celac Tamara; - declarațiile martorului Dovbenko Nadejda; - declarațiile martorului Celac Alexei; - declarațiile martorului Vengher Alexandra; - declarațiile martorului Știrbu Tudor; - declarațiile martorului Colenco Liliana; - declarațiile martorului Ursu Vasile; - declarațiile martorului Danilceac Vladimir; - declarațiile martorului Zboceai Alexandru; - declarațiile martorului Vasilcău Marcel; - declarațiile martorului Bradu Tudor; - declarațiile martorului Beletei Natalia; - declarațiile martorului Răzlog Tamara; - declarațiile martorului Botnari Viorica; - declarațiile martorului Șabanov Ion.

În opinia instanței de apel probele cercetate, examinate în ansamblu, prezintă o situație clară și fără de dubii a circumstanțelor de fapt, fiind raportate corect la prevederile legale în acest sens.

În cadrul judecării cauzei penale instanța de apel a constatat, că Nistor Mihail și Baciú Valentina au fost persoanele publice, cărora fondatorul le-a încredințat gestionarea economică legală a mijloacelor bănești și bunurilor materiale ale ÎM „Apă Canal” Edineț.

Schema, prin care aceștia au deposedat întreprinderea de mijloacele bănești își regăsește confirmare în probele administrate și cercetate în ședința de judecată, banii ulterior fiind cheltuiți conform propriilor dorințe.

Sumele de bani delapidate de la întreprindere, stabilite de revizor în actele de revizie, își găsesc confirmare în actele de revizie și documentele ridicate de la ÎM „Apă Canal” Edineț, cercetate în ședința de judecată.

Instanța de apel a constatat cu certitudine, că Nistor Mihail pe timpul când a exercitat funcția de director al ÎM „Apă Canal” Edineț a semnat personal toate contractele de vânzare-cumpărare a bunurilor materiale, precum și dispozițiile de plată indicate în învinuire.

Instanța de apel a stabilit fără careva dubii, că semnăturile din numele persoanelor cu care sau încheiat contracte nu le aparțin acestora și sunt falsificate prin imitarea lor.

Persoanele fizice indicate în contracte au confirmat în fața organului fiscal, revizorului, organului de urmărire penală, instanței de fond și apel, că ei n-au avut asemenea relații economico-financiare cu ÎM „Apă Canal” Edineț, n-au încheiat și n-au semnat contracte de vânzare-cumpărare, acte de achiziții și dispoziții de plată, n-au vândut careva bunuri și nu au primit bani de la întreprindere.

Datele indicate în aceste documente nu corespund realității, așa cum asemenea bunuri n-au fost vândute de facto întreprinderii, semnăturile sunt falsificate și banii n-au fost primiți de persoanele fizice vizate în contracte. Faptele date au fost confirmate prin originalele contractelor, actelor de achiziție, dispozițiilor de plată, facturilor de expediție, declarațiile martorilor și rapoartelor de expertiză, conținutul cărora a fost indicat mai sus, precum și prin situația reală a lucrurilor de la întreprinderea vizată.

În baza acestor contracte cu date falsificate (eronat fiind indicat faptul de vânzare-cumpărare în lipsa bunului și falsificarea semnăturilor) și în lipsa în natură a bunurilor materiale, sau întocmit acte de achiziții, dispoziții de plată, facturi, eliberați din casa întreprinderii bani în numerar și întocmite dări de seamă eronate.

Ca rezultat al acțiunilor de falsificare și retragere ilegală a banilor din întreprindere, persoanele fizice indicate în contracte au fost impuse să plătească impozite pentru venitul obținut din acțiuni de vânzare-cumpărare a bunurilor materiale și primirea banilor, pe care de fapt nu le-au realizat.

Declarațiile acestor persoane au fost confirmate prin revizia documentar-financiară efectuată la ÎM „Apă Canal” Edineț, în urma căreia s-a depistat cauzarea unei pagube materiale în sumă de 455 353 lei.

Ulterior, și lucrătorii ÎM „Apă Canal” Edineț au confirmat întocmirea unor documente la indicația lui Nistor Mihail și Baciú Valentina, inclusiv date prin alte persoane, fără ca bunul material să fie văzut în natură de acestea, adus la depozit sau la

sectorul de producție, precum și eliberarea numerarului altor persoane decât cele indicate în contracte.

De asemenea instanța de apel a stabilit cu certitudine, că Baciú Valentina, în virtutea funcțiilor sale de contabil pe materiale, perfecta documentația și coordona cu toate bunurile materiale ale întreprinderii, inclusiv și acele documente false imputate în învinuire, precum și în unele cazuri primea personal ilegal banii în numerar.

Nistor Mihail și Baciú Valentina, fiind în relații de rudenie (frate/soră), au avut o înțelegere prealabilă la comiterea falsului în documentele oficiale și la delapidarea averii străine. Ei au falsificat cu antrenarea lucrătorilor întreprinderii și prezentat la evidența contabilă a ÎM „Apă Canal” Edineț documentele false (contracte, acte de achiziții, dispoziții de plată, facturi de expediție), cărora au încercat să le atribuie un caracter legal, reflectându-le în dările de seamă, rapoarte etc.. Scopul întocmirii documentelor false a fost interesul material, și anume, extragerea banilor de la întreprindere în folosul lor.

Contractele, actele de achiziții, dispozițiile de plată și facturile de expediție, chiar de reflectă activitatea economico-financiară a întreprinderii, sunt documente oficiale.

Mai mult ca atât, în baza acestor documente falsificate a fost prezentată informația la IFS Edineț, care a impozitat persoanele fizice indicate în contracte pentru venitul obținut de la realizarea bunurilor materiale ÎM ”Apă Canal” Edineț, pe care de fapt, în realitate, aceste persoane nu l-au realizat. În așa mod, caracterul oficial al acestor documente a continuat și la inspectoratul fiscal, ca rezultat al conținutului lor.

Probele administrate și cercetate în ședința de judecată indică cert, că Nistor Mihail și Baciú Valentina au realizat în deplină măsură indicii infracțiunilor prevăzute la art.191 alin.(5) și art.332 alin. (1) Cod penal care le-au fost imputați și sunt vinovați de comiterea lor.

Probele administrate sau confirmat în ședința de judecată a instanței de fond și în ședințele de judecată a instanței de apel, corespund criteriilor de probe pertinente, concludente, veridice și utile, coroborând între ele și reflectând situația reală care a avut loc la ÎM „Apă Canal” Edineț referitor la delapidarea și falsul în acte publice, indicând totodată la persoanele Nistor Mihail și Baciú Valentina care le-au comis.

Instanța de apel a constatat că, la adoptarea sentinței de achitare, instanța de fond a reținut doar argumentele inculpaților, negând total valoarea probantă a celor prezentate de acuzare. Deși documentele și declarațiile persoanelor audiate în calitate de martori conțineau informații importante pentru justa soluționare a cazului, indicând la falsificări în actele publice și delapidarea banilor întreprinderii, au fost apreciate critic fără o justă valoare, drept urmare prematur și neîntemeiat a pronunțat soluția de achitare a inculpaților. În acest aspect, în mod nejustificat s-a redus valoarea declarațiilor martorilor pe care i-a audiat, concluziilor experților și actul de revizie economico-financiară, inclusiv și alte probe, pe care le-a cercetat.

Instanța de apel a constatat că, procurorul corect a indicat în apel, că inculpatul Nistor Mihail a recunoscut faptul falsificării contractelor, fapt ce rezultă din însăși declarațiile acestuia care recunoaște vina în falsificarea contractelor. Acesta a mai menționat în declarații, că contractele indicate în învinuire sunt falsificate, persoanele nu au livrat marfa indicată în contracte și datele din baza consumatorilor le-a dat

juristului, care nu avea cunoștință de caz, iar banii i-a luat pentru alte necesități, dar nu i-a însușit.

A constatat instanța de apel că, just procurorul indică și la coparticiparea lui Baciú Valentina la comiterea infracțiunilor, or, Botnari Viorica a indicat clar că a primit indicații de la aceasta de a întocmi acte de achiziții a mărfurilor în lipsa persoanei și fără predarea mărfii la depozit, doar prin prezentarea contractului.

Afirmația procurorului referitor la încetarea urmării penale pe art.332 alin.(1) Cod penal în privința lui Botnari Viorica din motivul expirării termenului de prescripție se regăsește în ordonanța din 29.03.2011. Chiar de nu-i nominalizează direct pe inculpați și nu reflectă acțiunile lor, constatările din ordonanță sunt în legătură cauzală cu învinuirile aduse inculpaților.

Faptul, că banii nu se eliberau persoanelor care au vândut marfa a fost confirmat de casierul Răzlog Tamara, care a mai menționat că dispozițiile de plată le întocmea la indicația lui Baciú Valentina, care-i prezenta contractul și dispoziția semnată de director. În anul 2007, în lipsa persoanei, elibera banii lui Baciú Valentina, iar aceasta îi prezenta dispoziția de plată semnată.

Instanței de fond i-a fost prezentată concluzia specialistului, care a efectuat controlul la ÎM „Apă Canal” Edineț și a stabilit că acestei întreprinderi i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 455 353 lei. Obiecții din partea fondatorului sau directorului întreprinderii la actul de revizie n-au fost înaintate. Reprezentantul legal Gladiniuc Dumitru a confirmat, că primăriei nu i-a fost adus prejudiciu, doar întreprinderii.

Odată ce inculpații și apărătorul în susținerile verbale și ultimul cuvânt s-au pronunțat pentru încetarea procesului penal pe art.332 alin.(1) Cod penal în baza prescripției răspunderii penale, instanța de apel a constatat că, ei au acceptat această învinuire.

Inculpații Nistor Mihail și Baciú Valentina se contrazic în declarațiile sale. Pe de o parte acestea recunosc falsul și lipsa în natură a bunurilor materiale, precum primirea și cheltuirea banilor în alte scopuri, iar pe de altă parte au prezentat documente în care se indică prezența acestor bunuri și lipsa neajunsurilor.

Faptul, că în dările de seamă și balanța întreprinderii nu-s neajunsuri, nu înseamnă că nu există prejudiciu, or, acestea au fost întocmite în baza documentelor primare (contracte, acte de achiziție, dispoziții de plată, facturi), care sau dovedit a fi false. Mai mult ca atât, bunurile n-au existat și nu există în natură, fapt confirmat de însăși Nistor Mihail. De asemenea acesta a confirmat și falsificarea documentelor.

Instanța de apel a respins argumentul apărării precum că, acuzatorul n-a răsturnat motivația instanței de fond referitor la lipsa infracțiunii prevăzute la art.332 alin. (1) Cod penal. Or, falsul se confirmă nu numai prin declarațiile citite, dar și prin rapoartele de expertiză judiciară, unde clar se indică la falsificarea semnăturilor.

Atât în ordonanțele de punere sub învinuire, cât și în rechizitoriu este indicat clar, că ÎM „Apă Canal” Edineț a fost delapidată cu suma de 455 353 lei și aceasta este prezentată ca parte vătămată, ceia ce-i contrar alegațiilor apărării.

Faptul, că reprezentantul legal Gladiniuc Dumitru a declarat că prejudiciu n-a fost cauzat primăriei, nu înseamnă că nu există prejudiciu și parte vătămată. Or, acesta n-a negat că prejudiciu a fost cauzat întreprinderii.

Acordul lui Gladiniuc Dumitru cu sentința de achitare și dezacordul cu apelul procurorului, instanța de apel l-a apreciat critic, deoarece probele cercetate în ședința de judecată-indică clar la falsificarea documentelor, delapidarea banilor și cauzarea unui prejudiciu ÎM „Apă Canal” Edineț în sumă de 455 353 lei.

Apărarea în instanța de ape a afirmat că, nevinovăția inculpaților se confirmă prin declarațiile martorului Celac Alexei, revizorului și raportul de audit, pe când Celac Alexei a confirmat falsul din documente, revizorul Știrbu T. și-a confirmat actul de revizie economico-financiară cu paguba de 455 353 lei cauzată ÎM „Apă Canal” Edineț, iar raportul de audit confirmă că rapoartele financiare nu oferă o imagine veridică și completă despre situația financiară a ÎM „Apă Canal” Edineț la data de 31.12.2007.

Faptul, că Nistor Mihail și Baciuc Valentina nu se aflau la serviciu la momentul efectuării reviziei economico-financiare nu este un temei de a se îndoii în concluziile ei, or, acestea sunt bazate pe documentele contabile și explicațiile persoanelor.

Nu a fost reținută de către instanța de ape afirmația inculpaților că nu se aflau la serviciu, deoarece contractele și dispozițiile de plată au fost semnate de Nistor Mihail, indicații au fost date de Baciuc Valentina. Chiar de inculpații au lipsit temporar de la serviciu, acesta fapt n-a fost un impediment ca ei să țină situația sub control și să comită acțiunile incriminate. În baza de documente, unele bunuri materiale au fost trecute la pierderi, dar în realitate aceste bunuri au fost reparate și întocmite acte false de procurare a noilor bunuri, ceea ce rezultă din documente și explicațiile lucrătorilor întreprinderii.

Argumentele inculpaților prin care au recunoscut falsul în acte publice, a constata instanța de apel că, și-au găsit confirmare totală în starea de lucruri prin probele administrate. Nerecunoașterea delapidării se explică prin faptul, că inculpații nu doresc să fie trași la răspunderea penală pentru aceste fapte și să restituie daunele materiale.

La opinia procurorului de a fi citite declarațiile martorilor din instanța de fond și de apel fără audierea lor, apărarea n-a avut nici o obiecție. Aceste declarații nu denaturează stabilirea adevărului cum afirmă apărarea, or, toți martorii au fost audiați sub jurământ, cu preîntâmpinarea pe art.312, 313 Cod penal, cu posibilitatea apărării, de a da întrebări, iar declarațiilor lor se confirmă prin alte probe administrate și cercetate în cadrul ședințelor de judecată.

Martorii pe caz au fost audiați pe viu atât în instanța de fond, cât și de trei ori în instanța de apel. Aceste declarații au valoare juridică. De aceea, declarațiile lor pot fi apreciate și puse la baza deciziei. Faptul, că instanța de fond și apel le-a apreciat într-un mod nu este temei de a le exclude, or, informațiile prezente în acestea reflectă circumstanțe importante ale cauzei penale, ce indică la comiterea faptelor ilegale.

Din materialele cauzei rezultă, că nu sunt probe care ar fi lovite de nulitate cum afirmă apărarea. Toate probele au fost administrate în conformitate cu prevederile legislației procesual-penale și sunt admisibile conform art.93-101 Cod de procedură penală, ceea ce este contrar alegațiilor apărării.

Probele prezentate de acuzare în coroborare indică concret la indicii infracțiunilor care li se impută inculpaților. Aceste probe sunt convingătoare, coroborează în cronică de desfășurare a evenimentelor și reflectă realitatea obiectivă pe care, fiind probe admisibile.

S-a stabilit cert prezența intenției directe de însușire a banilor obținuți în baza falsificării documentelor contabile. De asemenea s-a stabilit suma însușită de inculpați. Suma de 455 353 lei, potrivit art.126 alin.(1¹) Cod penal, constituie proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a considerat, că apărarea a indicat la nivel declarativ încălcarea principului egalității armelor, precum și a art.6 CEDO prin prisma lui. Or, la toate fazele procesului penal (urmărirea penală, instanța de fond și apel) inculpații au fost asigurați cu apărător, le-a fost oferită toată posibilitatea să facă cunoștință cu materialele cauzei penale, să cunoască învinuirea și probele acuzării, să-și prezinte argumentele și probele în susținerea argumentelor sale (să prezinte martori, documente etc.). Apărarea a participat la audierea pe viu a tuturor martorilor și a avut timpul necesar să le pună întrebări.

A fost respins argumentul apărării precum că, în acțiunile inculpaților nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art.194 alin.(4) sau art.190 Cod penal, deoarece falsul în actele publice au fost urmate de însușirea prin delapidare a banilor care urmau să-i gestioneze legal. Prin probele administrate s-a stabilit cert, că anume inculpatul Nistor Mihail a semnat contractele falsificate în lipsa bunurilor materiale, pe care împreună cu Baciuc Valentina le-a transmis cu indicații celorlalți lucrători pentru perfectarea actelor de achiziții, dispozițiilor de plată, cu ridicarea ulterioară a banilor.

De asemenea s-a stabilit cert, că Nistor Mihail și Baciuc Valentina în cadrul ÎM „Apă Canal” Edineț au fost persoane publice și în acțiunile lor infracționale au folosit situația de serviciu. După cum s-a stabilit, falsificarea contractelor a început de la Nistor Mihail, iar ulterior le-a prezentat lucrătorilor săi care au perfectat documente contabile, dându-le indicații în acest sens împreună cu Baciuc Valentina.

Învinuirea care a fost înaintată inculpaților este clară și reprezintă descrierea situației obiective depistată la ÎM „Apă Canal” Edineț în cadrul reviziei, audierii persoanelor, expertizelor judiciare etc..

Din declarațiile contabilului casier al întreprinderii, banii erau transmiși lui Baciuc Valentina împreună cu dispozițiile de plată, care-i restituia documentul semnat.

Instanța de apel a constatat că, acțiunile care le-au întreprins inculpații indică la elementele delapidării, dar nu a escrocheriei cum afirmă apărarea, așa cum banii sunt delapidați din cei aflați în gestiunea economică, care sunt bunuri ale întreprinderii. Acestea intenționat au falsificat actele publice cu scopul de a extrage bani din casa întreprinderii, fapt ce indică la prezența unei intenții directe. Scopul final al inculpaților a fost delapidarea bunurilor întreprinderii exprimate prin mijloacele bănești.

Argumentul apărării precum că, ordonanțele procurorului din 29.03.2011 de încetare parțială a urmăririi penale și de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală, nu confirmă vinovăția inculpaților, a fost respins de către instanța de apel. Chiar de nu-i privesc direct pe inculpați, aceste ordonanțe cuprind fapte stabilite în legătură cu învinuirile aduse inculpaților comise de alți angajați ai întreprinderii referitor la falsificare și banii sustrași, existând o legătură cauzală directă.

A fost respins și argumentul apărării precum că, nu este specificat prejudiciul și victima, or, din rechizitoriu rezultă suma concretă de 455 353 lei și victima ÎM „Apă Canal” Edineț căreia i-a fost adus acest prejudiciu.

Instanța de apel, din motivarea expusă mai sus, solicitarea apărării de respingere a apelului procurorului și menținerea sentinței, a constat că nu este întemeiată.

Cât ține de comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a considerat necesar de a înceta procesul penal în privința inculpaților Nistor Mihail și Baciú Valentina din motivul intervenirii prescripției răspunderii penale. Or, la moment a expirat termenul de tragere la răspunderea penală pe art.332 alin.(1) Cod penal de 2 ani, de aceea procesul penal de învinuirea lui Nistor Mihail și Baciú Valentina pe art.332 alin.(1) Cod penal a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție a răspunderii penale în baza art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal și art.332 alin.(1) Cod de procedură penală.

Cât ține de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, instanța de apel a consideră necesar de a le aplica pedepse penale și anume, 9 ani de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis în privința lui Nistor Mihail și 8 ani de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femeii în privința lui Baciú Valentina.

La individualizarea pedepsei de închisoare instanța de apel a reținut în sarcina inculpaților Nistor Mihail și Baciú Valentina și a luat în considerație prevederile art. 2, 7, 61, 75-78, art. 191 alin.(5) Cod penal, ținând astfel cont de gravitatea infracțiunii comise - infracțiune deosebită de gravă, motivul și scopul acestora - dorință de a-și mări patrimoniul pe seama întreprinderii municipale și scopul cupidant, de personalitatea celor vinovați, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, de nerecunoașterea vinei, de lipsa unei cooperări cu organul de urmărire penală, de prezența pagubei nerecuperate, de comiterea unei infracțiuni de fals în documentele oficiale cu scopul de a comite delapidarea averii străine și celelalte împrejurări individuale ale cazului.

Cât ține de pretensele încălcări a condițiilor de detenție, inculpații Nistor Mihail, Baciú Valentina și avocatul Procopciuc A. instanța de apel a reținut că, n-au prezentat careva plângeri scrise în acest sens, care să cuprindă perioada de aflare în arest, date privind instituția penitenciară, celulele și condițiile în care sau deținut, care să servească temei de verificare de către instanța de apel a condițiilor de detenție.

8. Decizia instanței de apel a fost atacată, *cu recursuri ordinare* de către avocatul Procopciuc Angela în comun cu inculpații Baciú Valentina și Nistor Mihail și de către reprezentantul consiliului municipal Edineț – Gladiniuc Dumitru.

8.1. Avocatul Procopciuc Angela în comun cu inculpații Baciú Valentina și Nistor Mihail indicând temeiul prevăzut la art.427 alin.1) pct.6) Cod procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie menținută sentința de achitare.

În motivarea recursului s-a indicat că:

- instanța de apel nu a motivat cauza respingerii argumentelor inculpaților, care nu au recunoscut vina în faptele incriminate;

- nu s-a expus asupra netemeinicii argumentelor acestora privind veridicitatea constatărilor din actul de revizie economico-financiară tematică nr.12/62 din 02.11.2009;

- nu a verificat dacă suma prejudiciului expus în actul de învinuire corespunde adevărului;

- s-a limitat la constatarea faptului că declarațiile acestora au fost apreciate critic din motiv că nu se racordau la probele administrate pe parcursul cercetării judecătorești;

- nu a ținut cont ca latura obiectivă a delapidării care se realizează prin însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrare vinovatului;

- nu a fost indicat prin ce modalitate au fost însușite sumele bănești indicate și în ce mod folosite și de către cine;

- au fost indicate în calitate de probe care confirmă vinovăția inculpaților, ordonanțele procurorului din 29.03.2011 de încetare parțială a urmăririi penale în privința lui Botnari V. și de scoatere de sub urmărire penală a cet. Belitei N., Răzlog T., Crăciun Z. și Botnari V., care nu au fost contestate de către inculpați în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

- instanța de apel eronat a reținut în calitate de probe, ordonanțele din 29.03.2011 de încetare parțială a urmăririi penale în privința lui Botnari V. și de scoatere de sub urmărire penală a cet. Belitei N., Răzlog T., Crăciun Z. și Botnari V., odată ce prin aceste acte nu a fost constatată vinovăția inculpaților în comiterea a careva infracțiuni, ci a fost constatată neimplicarea persoanelor vizate în infracțiunea prevăzută de art. 191 alin.(5) Cod penal, cât și constatarea vinovăției cet. Botnari V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 Cod penal;

- încălcări esențiale ale legii (imparțialitatea procurorului și încălcarea competenței, lipsa împuternicirilor acuzatorului de stat în apel), au lezat dreptul la apărare, la un proces echitabil și contradictoriu stabilit de art. 6 CEDO, de aceea toate actele procesuale întocmite de procurorul Pripa N. pe cauza penală conform art. 191, 332 Cod penal urmează a fi declarate nule și a nu fi puse la baza hotărârii de condamnare;

- instanța de apel a mai admis încălcarea dreptului la un proces echitabil prin faptul ca a apreciat altfel decât instanța de fond probele apreciate de judecătoria Edineț, fără ca procurorul sa le fi prezentat pe viu, ori, martorii invitați de către apărare și care au dat declarații în favoarea inculpaților, au fost apreciate fără just temei în defavoarea acestora;

- instanța de apel, a apreciat că, prin declarații martorului Gladiniuc V. se confirma vinovăția inculpaților Nistor Baciu de însușire bunurilor indicate în rechizitoriu care sunt însușite de inculpați în condițiile în care acestea sunt la întreprindere, sunt folosite în activitatea întreprinderii. Iar instanța nu a motivat în nici un fel aceste capete de pretenții ale inculpaților;

- actul de revizie din 02.11.2009 nu este izvor de proba și nu poate fi admis ca proba reieșind din cerințele art. 93 Cod de procedură penală, mai ales ca inculpații și apărarea sa, chiar și victima, nu au avut acces la ele, fiind petrecute în lipsa acestora;

- actele de achiziție și contractele de procurare a bunurilor, în parte, fiind expertizate și în unele fiind constatate necoincidența semnăturilor vânzătorului, nu denota despre subiectul acestor falsificări, ori, prin Raportul de expertiza grafologica nr. 954 din 04.01.2011 și nr. 955 din 05.01.2011, nr. 959 din 07.01.2011, nr. 960 din 08.01.2011, nr. 961 din 08.01.2011, nr. 962 din 09.01.2011, nr. 964 din 10.01.2011, nr. 965 din 11.01.2011, nr. 966 din 11.01.2011, nr. 967 din 13.01.2011, nr. 968 din 18.01.2011, nr. 970 din 05.02.2011, nr. 953 din 07.01.2011, nu se constata legătura

cauzala dintre speciemenle de semnături ale inculpaților cu semnătura aplicata în actele falsificate. Constatara expertului ca semnătura solicitantului nu aparține acestuia, nu conchide ca acesta a fost falsificat de inculpați. Iar o alta proba în colaborare cu expertiza instanței nu i s-a adus;

- lipsesc probe care ar constata ca anume inculpații au semnat actele pretinse, și ca aceste acte au fost măcar la păstrarea inculpatei Baciú Valentina, care nu are nici o tangența privitor la întocmirea, păstrarea sau folosirea lor;

- instanța de apel apreciază declarațiile unor martori altfel decât le-a apreciat instanța de fond, fără ca aceștia sa fie cercetați pe viu în instanța de apel. Bunăoară declarațiile lui Spiridon Veronica, Sabanov Ion, Grădinari Ala, Dovbenco, Bradu Nichita, Hamurari Leonid, Gangur V. Ciobanu V. Popovschi V., Gangur V., Chistruga I., Colenco L., Ursu V., Danilceac V. Zaboceai A., Vasilcau M. Bradu T., Bilitai N., Razlog T., Vengher A., Botnari V., Sabanov I., Danilceac V., Vasilcau M..

- martorii Bradu, Bunic T., Celac A., Popoveschi V., Ciobanu V., Botnari V., Sabanov I., nu au fost audiați pe viu în instanța de apel, unii din ei fiind audiați la judecarea în apel la 22.07.2015 - declarațiile cărora au fost apreciate de instanța de apel, fiind apreciate în favoarea inculpaților;

- instanța de fond corect a ajuns la concluzia ca nu a fost prezentată nici o proba ca anume inculpații le-a falsificat, ori, raportul de expertiza nu se concluzionează ca semnăturile din aceste acte le-au executat anume ei, ci este indicat ca nu sunt executate nu persoanele fizice menționate în ele.

- actele menționate ca false nu sunt oficiale, deoarece nu poarta caracter „oficial” și nu cad sub noțiunea de document oficial, acestea sunt documente eliberate de specialiști - contabili, juriști, în cadrul activității Întreprinderii municipale, dar care nu au caracter de dispoziție în sensul actului public, nu sunt documente ale organelor administrației publice locale sau organizațiilor publice centrale si deci nu sunt obiect al infracțiunii date;

- nu este întemeiată motivarea instanței de apel că persoana cu funcții de răspundere este persoana publica – nefiind bazata pe probe, ori, la materialele cauzei penale lipsește contractul de răspundere penala și fișa de post a contabilei pe material Baciú Valentina, iar bunuri încredințate se manifesta prin acte contabile, care la fel nu sunt la materialele cauzei penale;

- este neobiectiva constatarea instanței de apel precum că, inculpatul Nistor Mihail a recunoscut faptul falsificării. Niciodată nu a recunoscut vinovăția.

- expresia ca termenul de prescripție a expirat și procesul urmează a fi încetat nu denota despre recunoașterea vinovăției, ci doar poziția inculpatului ca nu poate fi constatat faptul vinovăției atunci când este expirat termenul de prescripție de atragere la răspundere penala;

- cât privește existent unui eventual prejudiciu material - acuzatorul de stat nici instanța nu s-au putut determina este sau nu acest prejudiciu cauzat și cui - ÎM sau Consiliului sau primăriei;

- reprezentantul Consiliului Gladiniuc a declarat ca prejudicii materiale Consiliului și primăriei Edineț nu au fost cauzate, deși este recunoscut reprezentant al părții vătămate, dar care nu se considera victima;

- nu se cunoaște în ce calitate a fost audiat Stirbu T. care a confirma declarațiile inculpaților, care au explicat ca Revizuirea s-a petrecut în lipsa acestora, în lipsa Consiliului și nu s-a cercetat la fata locului existent, lipsa bunurilor însușite, acesta s-a bazat exclusiv pe actele contabile întocmite de contabilă șefă, care în acel an nu a prezentat revizorului actele trecute spre pierdere, iar unele episoade se incriminează când Baci V. nici nu a fost la serviciu, fiind concediata din funcție, iar Nistor M. fiind în litigiu civil de restabilire in funcția deținută;

- acuzatorul de stat nu a combătut concluzia instanței de fond referitor la faptul, că în acțiunile inculpaților lipsește intenția directă însușirea a bunurilor (fapt constatat și prin decizia CSJ), fără a indica la concret care probe pe viu răstoarnă concluzia judecătii de fond în această latură;

- la ambii inculpați subiectul comiterii infracțiunii persoana cu funcții de răspundere a fost exclus din partea dispozitiva a normei incriminate prin modificările la art.332 Cod penal prin legea nr.207 din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016, astfel, răspunderea penala la data condamnării prin decizia din 01.11.2019 pe art.332 al.(1) Cod penal este înlăturată;

- instanța de fond corect și întemeiat a ajuns la concluzia că nu a fost dovedita suma de bani însușita de inculpați, nici nu a fost constatat prejudiciul cauzat întreprinderii, inculpata Baci V. nu dispunea de funcții cu caracter organizatorico-economic, nici administrative de dispoziție, iar Nistor M. a exercitat acestea semnând doar contractele de achiziții, dispozițiile de plata și alte documente contabile, banii primiți i-a folosit pentru procurarea bunurilor (existente la balanța întreprinderii) pentru funcționarea normala a întreprinderii;

- corect sa pus la baza sentinței de achitare constatările precum că în cazul judecat contractele de vânzare-cumpărare a materialelor de la persoane fizice, actele de achiziție a mărfurilor, dispozițiile de plata sunt documente, dar nu poarta caracter „oficial” și nu cad sub noțiunea de document oficial, deoarece sunt documente interne, documente contabile a unei întreprinderi, dar nu sunt documente ale organelor și deci nu suni obiect al infracțiunii date;

- despre nevinovăția inculpatului Nistor M. vorbește și lipsa intenției de a însuși careva sume bănești, odată ce toate bunurile procurate in baza actelor indicate în învinuire au fost folosite după destinație, se regăsesc la balanța întreprinderii, iar partea acuzării nici nu a putut demonstra ca anume Nistor M. ar fi primit suma de 455353 lei.

8.2. Reprezentantul consiliului municipal Edineț – Gladiniuc Dumitru indicând temeiul prevăzut la art.427 alin.1) pct.6) Cod procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului s-a indicat că:

- în ședința instanței de apel juristul ÎM „Apa Canal” Edineț Celac T. a declarant ca nu sunt aduse prejudicii material întreprinderii, și reprezentantul Consiliului la fel a declarant că prejudicii material autorității publice locale nu s-au adus, pentru ce se pretinde ca învinuirea adusa inculpaților este ilegala și neconfirmata;

- potrivit raportului de audit nu au fost depistate încălcări sau prejudicii materiale întreprinderii, fapt notificat și prin decizia Consiliului local;

- în ședința de judecata apel a fost audiat revizorul, care nu a putu convinge judecata din care considerente a ajuns la suma pretinsa prejudiciabila întreprinderii,

ori, dânsul a declarat că sumele stabilite rezulta doar din actele de achiziții false conform expertizei grafologice, dar nu a verificat la fata locului starea de lucruri sunt sau nu sunt în evidenta materialele procurate, trecute la pierdere, etc...;

- conform inventarierii toate bunurile care figurează în actul de revizie ca fiind însușite, în realitate sunt la întreprindere;

- fiind audiat reprezentantului părții vătămate Gladiniuc V. a declarat că pe faptele menționate nu au nici o pretenție, nu au fost cauzate nici un prejudiciu întreprinderii și nici Consiliului a cărui fondator este, toate bunurile procurate prin acte de achiziții sunt inventariate, luate la balanța și se regăsesc la întreprindere;

- instanța de apel nu a stabilit în ce mod bunurile indicate în rechizitoriu ar fi putut fi însușite de inculpați;

- fiind audiat revizorul Stirbu T.- autorul actului de revizie economico- financiar din 02.11.2009 a declarant în ședința de apel că constatarea sa a fost dedusa doar din unele acte contabile, în lipsa contabilei Baciuc Valentina și fără a verifica existența bunurilor material la întreprindere, fără a fi executată vre-o inventariere, fără ieșire la fața locului și fără verificarea existenței bunurilor, sa limitat doar la actele de achiziție care s-a constatat de procuror ca sunt falsificate;

- judecata a apreciat aceasta proba adusa de apărător în detrimentul inculpaților, fără a fi apreciate în colaborare cu alte probe și anume listele de inventariere a întreprinderii anexata la dosarul penal. Nu este clar în ce calitate a fost audiat Stirbu T - martor sau expert, pentru că dânsul a fost în Comisia de revizie.

- actele menționate ca false nu sunt documente oficiale, eliberate de primăria sau Consiliul Edinet, acestea sunt documente eliberate de contabili, juriști, în cadrul activității întreprinderii municipale, dar care nu au caracter de dispoziție în sensul actului public, nu sunt documente ale organelor administrației publice locale sau a organizațiilor publice centrale și deci nu sunt obiect al infracțiunii date;

- inculpații nu sunt persoane publice adică nu pot fi subiecți ai infracțiunii pe care sunt învinuiți, dar din decizia instanței de apel nu se motivează acest fapt;

- nu a fost constatat cui a fost cauzat prejudiciu - ÎM sau Consiliului sau primăriei, fapt pentru ce din nou ne trezim cu o învinuire neconcretă și cu o parte vătămată necuvenita, în ordonanța de învinuire se indica la cauzarea de prejudiciu material ÎM, care nici nu a fost recunoscută parte vătămată și civila, nu a înaintat acțiuni civile. Reprezentantul Consiliului Gladiniuc a declarat în instanța de apel că prejudicii materiale Consiliului și primăriei Edineț nu le-au fost cauzate, nu se considera victimă.

9. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța

ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Reieșind din temeiurile de drept ale recursurilor declarate, se reține că avocatul Procopciuc Angela în comun cu inculpații cât și reprezentantul consiliului municipal Edineț – Gladiniuc Dumitru, invocă incidența cazului de casare prevăzute la pct.6), alin.(1) art.427 Cod de procedură penală și anume că, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Din conținutul recursului ordinar declarat se reține că, avocatul Procopciuc Angela în comun cu inculpații, critică decizia instanței de apel, adoptată în speță, considerând că eronat a fost casată sentința și s-a ajuns la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpaților Nistor Mihail și Baciuc Valentina, deoarece instanța de apel nu a examinat întreg materialul probator și nu a audiat martorii.

Așadar, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, ce au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, în același timp, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Totodată, Colegiul penal lărgit evidențiază prevederile art.414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), art.415 alin.(2¹), 417 alin. (1) pct.8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

La caz se menționează că, prima instanță prin sentința din 28 februarie 2012 i-a achitat pe Nistor Mihail și Baciuc Valentina de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art.191 alin.(5) și art.332 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele acestor infracțiuni.

Instanța de apel, în al doilea set de proceduri a admis apelul procurorului, din alte motive decât cele invocate, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care, procesul penal de învinuirea lui Nistor Mihail și Baciuc Valentina în comiterea

infrațiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție a răspunderii penale în baza art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal și art.332 alin.(1) Cod de procedură penală. În baza art.191 alin.(5) Cod penal Nistor Mihail și Baciú Valentina au fost recunoscuți vinovați fiindu-le stabilită pedeapsa lui Nistor Mihail la 9 (nouă) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis și Baciú Valentina la 8 (opt) ani de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

Verificând argumentele invocate în recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la examinarea cauzei a comis erori de drept ce nu pot fi corectate în instanța de recurs, pronunțând soluția sa fără respectarea prevederilor legale, a jurisprudenței CtEDO, precum și a practicii judiciare stabilite.

9.1. Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, instanța de apel, rejudecând cauza, nu a respectat întocmai prescripțiile de drept menționate, contradictoriu și-a motivat soluția.

Astfel, în baza probelor examinate de prima instanță, care au fost puse la baza soluției de achitare a inculpaților, și în baza probelor cercetate în cadrul ședinței instanței de apel, instanța de apel a constatat fapta ca fiind dovedită și circumstanțele acesteia, așa cum este indicată în rechizitoriu, și în special, că, Nistor Mihail a delapidat în total mijloace bănești aflate în administrarea sa prin metodele descrise și cu concursul persoanelor indicate mai sus în sumă totală de **455 353** lei, deci a comis infrațiunea prevăzută de art.191 alin.(5) Cod penal, cu următoarele semne calificative: delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu și în proporții deosebit de mari.

La fel, în acest mod și **Baciú Valentina** a comis infrațiunea prevăzută de art.191 alin.(5) Cod penal, cu următoarele semne calificative: delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu și în proporții deosebit de mari.

Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel, constatând că sentința este una neîntemeiată și rejudecând cauza potrivit regulilor generale, a pronunțat o nouă hotărâre privind condamnarea inculpaților în baza art.191 alin.(5) Cod penal a examinat probele prezentate și a ajuns la concluzia că, *Nistor Mihail și Baciú Valentina au delapidat mijloace bănești în suma totală de 455 353 lei în baza documentelor contabile și anume: - contractul de vânzare - cumpărare nr.9 din 13.03.2007, încheiat cu cet. Spiridon Veronica, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338249” din 26.03.2007, în sumă totală de 14500 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.58 din 20.12.2007, încheiat cu cet. Chiseleov Anatolie, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338288” din 20.12.2007, dispoziția de plată nr.208 din 25.12.2007, în sumă totală de 44896 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr. 15 din 09.07.2007, încheiat cu cet. Pînzari Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338245” din 09.07.2007, dispoziția de plată nr.78 din 06.07.2007, în sumă totală de 24281 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.54 din 20.11.2007, încheiat cu cet. Bradu Nichita, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338298” din 26.11.2007,*

dispoziția de plată nr. 174 din 07.11.2007, în sumă totală de 36975 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.52 din 19.11.2007, încheiat cu cet. Boguțchi Mihail, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338297” din 28.11.2007, dispoziția de plată nr.205 din 20.12.2007, în sumă totală de 18600 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.53, din 20.11.2007, încheiat cu cet. Bunic Tudor, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338299” din 22.11.2007, dispoziția de plată nr.214 din 28.12.2007, dispoziția de plată nr. 196 din 28.11.2007, dispoziția de plată nr. 199 din 30.11.2007, în sumă totală de 22498 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.32 din 14.09.2007, încheiat cu cet. Zvariș Larisa, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338258” din 15.08.2007. dispoziția de plată nr.650 din 29.12.2007; dispoziția de plată nr.369 din 16.09.2008; dispoziția de plată fură număr și dată, în sumă totală de 9722 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.57 din 20.12.2007, încheiat cu cet. Gridinari Denis, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338287” din 20.12.2007, dispoziția de plată nr.206 din 24.12.2007, în sumă totală de 26799 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.14 din 09.07.2007, încheiat cu cet. Dodbenco Nadejda, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338242” din 27.07.2007, în sumă totală de 20495 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.40 din 10.09.2007, încheiat cu cet. Brudari Galina, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338269” din 23.10.2007, dispoziția de plată nr.156 din 23.10.2007, în sumă totală de 18375 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.48 din 26.10.2007, încheiat cu cet. Celac Alexei, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338268” din 15.10.2007, dispoziția de plată nr. 168 din 06.11.2007, în sumă totală de 32040 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.17 din 12.06.2007, încheiat cu cet. Hamurari Leonid, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338244” din 21.06.2007, dispoziția de plată nr. 127 din 11.09.2007, în sumă totală de 13904 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.34 din 24.08.2007, încheiat cu cet. Popovschi Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338259” din 24.08.2007, în sumă totală de 6910 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.04 din 12.02.2007, încheiat cu cet. Ciobanu Veniamin, dispoziția de plată nr. 18 din 16.02.2007, în sumă totală de 21555 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.25 din 06.08.2007, încheiat cu cet. Strelețchi Ion, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338252” din 06.08.2007, dispoziția de plată nr. 146 din 28.09.2007, în sumă totală de 31500 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.31 din 13.08.2007, încheiat cu cet. Vasilcan Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338257” din 15.08.2007, în sumă totală de 21584 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.41 din 10.09.2007, încheiat cu cet. Gangur Vasile, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338267” din 09.10.2007, dispoziția de plată nr. 160 din 24.10.2007, în sumă totală de 18375 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr. 47 din 08.10.2007, încheiat cu cet. Chistruga Ivan, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr. 338265” din 08.10.2007, dispoziția de plată nr. 198 din 30.11.2007, dispoziția de plată nr. 183 din 26.11.2007, în sumă totală de 3716 lei; - contractul de vânzare - cumpărare fără număr din 22.10.2007, încheiat cu cet. Smirnova Ludmila, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338270” din dispoziția de plată nr. 196 din 29.11.2007, în sumă totală de 1 5087.44 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.7 din 12.02.2007, încheiat cu cet. Smirnova Ludmila, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338230” din 15.02.2007, dispoziția de plată

nr.09 din 08.02.2007, în sumă totală de 28419 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr. 18 din 12.07.2007, încheiat cu cet. Brineac Măria, actul de achiziție a mărfurilor cu seria „AE nr.338240” din 18.07.2007, în sumă totală de 25135 lei; - contractul de vânzare - cumpărare nr.26 din 03.09.2007, încheiat cu cet. Paladi Anatolie, dispoziția de plată nr. 141 din 18.09.2007, în sumă totală de 23246 lei; - factura de expediție seria DT nr. 192413, din 30.11.2007; - factura de expediție seria DT nr. 192454, din 29.12.2007; - factura de expediție seria DT nr. 192275, din 28.09.2007; - factura de expediție seria DT nr. 192274, din 28.09.2007; - factura de expediție seria DN nr.621699, din 30.07.2007; - factura de expediție seria DN nr.621 547, din 30.03.2007; - factura de expediție seria DN nr.621658, din 29.06.2007; - factura de expediție seria DT nr. 192434, din 27.12.2007; - factura de expediție seria DT nr. 192362, din 30.11.2007; - factura de expediție seria DN nr.621673, din 29.06.2007; - factura de expediție seria DN nr.621672, din 29.06.2007, acte, care în cumul constituie suma de **478612,44** lei, dar nu cea indicată în rechizitoriu și în constatarea instanței, fără a fi motivată această soluție, or, nu este clar, dacă au fost excluse unele probe, sau acceptate toate dintre ele, doar că suma n-a fost corect calculată, erori ce se încadrează în prevederile art.427 al.1 pct.6 din Cod procedură penală.

Totodată, instanța de recurs reține, că conform art.325 al.1 Cod de procedură penală judicarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Prin urmare, instanța de apel nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

9.2. Totodată, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel în partea descriptivă a hotărârii pronunțate a menționat că: „*Probele administrate și cercetate în ședința de judecată indică cert, că Nistor Mihail și Baciú Valentina au realizat în deplină măsură indicii infracțiunii prevăzute la art.191 alin.(5)*”. Astfel, instanța de apel a descris declarațiile inculpaților, reprezentantului părții vătămate, a martorilor menționați și a indicat materialele cauzei.

De asemenea, în argumentarea soluției, instanța de apel a descris probele, în final făcând constatări privind vinovăția inculpaților, însă fără a evalua toate probele în ansamblu și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând totalmente probele administrate la caz, precum și în instanța de apel. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Alt aspect ce necesită a fi nominalizat la analiza hotărârilor contestate, este faptul că procedura de examinare a apelului, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță prezintă unele particularități aparte. În acest sens, trebuie avute în vedere dispozițiile art.6 din Convenția Europeană, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, și prevederile art.415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, potrivit cărora după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel,

precum și fără audierea martorilor acuzării, în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorială, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea unei persoane.

Această normă imperativă procesual-penală deși este obligatorie nu a fost respectată de către instanța de apel.

Ca atare, avocatul Procopciuc Angela în comun cu inculpații în cererea de recurs indică că instanța de apel a conchis asupra vinovăției acestora, fără a fi asigurată prezența în instanța de apel a martorilor Spiridon Veronica, Sabanov Ion, Grădinari Ala, Dovbenco, Bradu Nichita, Hamurari Leonid, Gangur V., Ciobanu V. Popovschi V., Gangur V., Chistruga I., Colenco L., Ursu V., Danilceac V. Zaboceai A., Vasilcau M., Bradu T., Bilitei N., Razlog T., Vengher A., Botnari V., Sabanov I., Danilceac V., Vasilcau M.

Așa dar, reieșind din procesul verbal al ședinței de judecată, se constată că, instanța de apel la examinarea apelului, a audiat în instanța de apel inculpații, reprezentantul părții vătămate Gladiniuc Dumitru, martorii Celac Tamara, Dovbenco Nadejda, Acela Alexei, Știrbu Tudor, Vengher Alexandra (f.d.23-43, vol. IX), iar declarațiile martorilor Colenco Liliana, Ursu Vasile, Danilceac Vladimir, Zaboceai Alexandru, Vasilcău Marcel, Bradu Tudor, Beletei Natalia, Răzlog Tamara, Botnari Viorica, Șabanov Ion, Spiridon Veronica, Pînzari Vasili, Bradu Nichita, Boguțchi Mihail, Bunic Tudor, Hamurari Leonid, Popovschi Vasile, Ciobanu Veniamin, Gangur Vasile, din conținutul cărora instanța de apel a afirmat că se confirmă vinovăția inculpaților, au fost doar citite fără a dispune audierea acestora pe viu.

În același timp, se observă că declarațiile martorilor expuși au fost puse de către prima instanță la baza sentinței de achitare în privința lui Nistor Mihail și Baci Valentina, astfel, instanța de apel a procedat la o nouă interpretare a declarațiilor martorilor, pe care nu i-a audiat *in personam*.

În speță, acuzatorul de stat, după o sentință de achitare, nu a întreprins toate măsurile în vederea audierii părții vătămate și a martorilor acuzării, iar instanța de apel a pus la baza soluției de condamnare, depozitiile acestora din prima instanță, dându-le o altă apreciere.

În cazuri similare celor disputate și în prezenta speță, Colegiul atrage atenția că CtEDO în repetate rânduri a statuat că drepturile apărării au fost “*sensibil reduce*” din cauza că persoana a fost condamnată doar pe baza mărturiilor pe care alte instanțe le-au considerat insuficiente, fără a-i audia din nou pe martori, aceleași motive au stat și la baza constatării despre încălcarea dreptului la apărare. (*a se vedea în acest sens și Hotărârea CtEDO din 8 noiembrie 2016 (Cererea nr. 41.468/10) în cauza Gutău împotriva României*).

Este indubitabil că, prerogativa de a aprecia relevanța unei „*oferte de probă*”, inclusiv celei făcute de martori, a aparținut instanței de apel, care trebuia să argumenteze faptul ne audierii nemijlocite a martorilor respectiv, confirmând prin aceasta echitatea procedurii de judecarea a cauzei în apel.

9.3. Cu referire la soluția de încetare a procesului penal de învinuirea lui Nistor Mihail și Baci Valentina în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție a răspunderii penale în baza art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal și art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală Colegiul

penal lărgit menționează că, în motivarea soluției, instanța de apel a indicat, că „Odată ce inculpații și apărătorul în susținerile verbale și ultimul cuvânt s-au pronunțat pentru încetarea procesului penal pe art.332 alin.(1) Cod penal în baza prescripției răspunderii penale, instanța de apel a constatat că, ei au acceptat această învinuire, în final constatând vinovăția acestora în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin. (1) Cod penal, totodată încetând procesului penal, în prezenta speță.

Totodată, potrivit ultimului cuvânt (f.d.47 vol.IX) inculpatul Nistor nu recunoaște vina în falsificarea semnăturii la fel și inculpata Baciuc Valentina (f.d.48 Vol. IX) se consideră nevinovată, semnăturile din actele de achiziție nu sunt executate de către aceștia.

La acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că, la soluționarea chestiunii cu privire la încetarea procesului penal, cu liberarea de răspundere penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că:

- prevederile art.285 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, conform cărora încetarea urmăririi penale este actul de liberare a persoanei de răspunderea penală și de finisare a acțiunilor procedurale, în cazul în care pe temei de nereabilitare legea împiedică continuarea acesteia. Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod, precum și dacă există cel puțin una din cauzele prevăzute la art. 53 din Codul penal sau dacă se constată că: 1) plângerea prealabilă a fost retrasă de către partea vătămată, a fost încheiată o tranzacție în cadrul procesului de mediere sau părțile s-au împăcat – în cazurile în care urmărirea penală poate fi pornită numai în baza plângerii prelabile sau legea penală permite împăcarea; 2) persoana nu a atins vârsta la care poate fi trasă la răspundere penală; 3) persoana a săvârșit o faptă prejudiciabilă fiind în stare de iresponsabilitate și nu este necesară aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical.

- art.332 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)–9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Din alineatul (5) al aceleiași norme rezultă, că în cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

- art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, care stipulează că urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

- potrivit prevederilor art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul prescripției de tragere la răspundere penală;

- pe tot parcursul procesului penal, inculpații au pledat nevinovați, aducând în acest sens diferite argumente;

- dispoziția art.389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, prevede că sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în

cazurile prevăzute în art.57 și 58 Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

Deci, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției privind încetarea procesului penal în baza art. 332 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal lărgit reține că, motivarea instanței în acest sens este contradictorie, or, în motivarea soluției instanța de apel constată vinovăția inculpaților, fără a exista la caz recunoașterea vinei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, iar în dispozitiv se dispune încetarea procesului penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție, ultimii nerecunoscând vina, instanța de apel în dispozitiv a liberat de răspundere penală inculpații, din motivul intervenirii termenului de prescripție, fără a ține cont de prevederile art. 332 alin. (5), 274 pct. (4), 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală.

9.4. Alt aspect ce necesită a fi nominalizat la analiza hotărârii contestate, este faptul că la rejudecarea cauzei, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor apărării, și în special,:

- *privind respingerea argumentelor inculpaților care nu au recunoscut vina în faptele încriminate;*

- *nu s-a expus motivat asupra obiecțiilor apărării privind constatările din actul de revizie economico-financiară tematică nr. 12/62 din 02.11.2009;*

- *nu a data apreciere fiecărui act de achiziție și contract de procurare a bunurilor, în parte, conform prevederilor art. 101 Cod procedură penală.*

Totodată, se reține, că instanța de apel, a ignorat indicațiile instanței de recurs, date în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2016, care sunt obligatorii pentru instanța de rejudecare, potrivit dispozițiilor art. 436 al.(2) Cod de procedură penală, și a comis practic aceleași erori de drept și nu și-a motivat eficient soluția, mai mult, că soluția adoptată contravine dispozitivului, după cum se menționează mai sus.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident și cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauză urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării în instanța de apel, într-un nou complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, în special ținând cont de prevederile art.415 al.2⁻¹ Cod procedură penală, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității

fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțelor cauzei, să emită o soluție clară și motivată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

10. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Procopciuc Angela în comun cu inculpații Baciuc Valentina și Nistor Mihail și de către reprezentantul consiliului municipal Edineț – Gladiniuc Dumitru.

Casează, integral, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-i pe *Nistor Mihail xxxxx* și *Baciuc Valentina xxxxx* cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Nistor Mihail xxxxx și *Baciuc Valentina xxxxx*, urmează a fi eliberați din instituția penitenciară, dacă în privința acestora nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa închisorii în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la **17 decembrie 2020**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

Boico Victor

Craiu Nicolae